

Wycieczka jako forma nauczania przedmiotów przyrodniczych

Grupa docelowa: Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej

Temat spotkania i czas trwania	Najważniejsze problemy poruszane w czasie spotkania	Propozycje materiałów samokształceniowych	Planowane działania w sieci
<p>1. Integracja grupy (4 godz. dydaktyczne)</p>	<p>1. Omówienie celów i założeń projektu sieciowego. Ustalenie planu działania sieci.</p> <p>2. Dyskusja wokół tematów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czy warto organizować wycieczki przedmiotowe, lekcje terenowe? • dlaczego tak rzadko organizujemy lekcje terenowe, wycieczki przedmiotowe? <p>3. Autorefleksja uczestników sieci na temat ich aktywności w organizowaniu wycieczek przedmiotowych.</p> <p>4. Warsztaty: lekcja terenowa w pobliżu szkoły – przykład „dobrej praktyki” (45-minutowa lekcja przygotowana przez koordynatora).</p> <p>5. Omówienie warsztatów.</p>	<p>Scenariusz spotkania z koordynatorem</p> <p>Rozporządzenie MENiS z 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 r. Nr 135, poz. 1516)</p> <p>Podstawa programowa kształcenia ogólnego</p> <p>Przykładowe karty wycieczek</p> <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • R. Netczuk, Prawne problemy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Instytutu Badań w Oświacie, Wrocław 2008. • B. Domerecka, Jak organizować szkolną turystykę, Municipium, Warszawa 2008. • M. Taraszkiewicz, J. Kordziński, Bezpieczna i przyjazna szkoła. Vademecum dyrektora, WSiP, Warszawa 2009. <p>Pozycje zaproponowane przez uczestników sieci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dyskusja na forum dotycząca wyboru tematu na kolejne zajęcia. • Dzielenie się pomysłami metodycznymi, np. scenariuszami wycieczek przedmiotowych. • Wyszukiwanie w internecie ciekawych inspiracji do rozmowy – wycieczki przedmiotowe. • Wspólne tworzenie netografii, czyli zbioru linków do ciekawych zasobów internetowych związanych z nauczaniem przedmiotów przyrodniczych. • Dyskusja na forum na temat zapisów podstawy programowej dotyczących przedmiotów przyrodniczych, wycieczek przedmiotowych. • Przedstawienie eksperta, który poprowadzi zajęcia na następnym spotkaniu. • Dyskusja na temat wycieczki przedmiotowej planowanej w ramach spotkania nr 4.

<p>2. Prawne aspekty organizowania wycieczek szkolnych</p> <p>(4 godz. dydaktyczne)</p>	<p>1. Spotkanie z ekspertem – specjalistą od szkolnego BHP, poświęcone zasadom organizowania wycieczek szkolnych w świetle obowiązujących przepisów.</p> <p>2. Praca w grupach pod okiem eksperta nad konkretnymi problemami edukacyjnymi, np:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jakie dokumenty należy przygotować, organizując wycieczkę przedmiotową? • jakie są wymagania związane z opiekunami wycieczki? • zadania i obowiązki kierownika wycieczki (praca na tekście rozporządzenia MENiS ws. Organizowania krajoznawstwa i turystyki). <p>3. Prezentacja własnych, inspirujących doświadczeń związanych z organizowaniem wycieczek przedmiotowych.</p> <p>4. Praca w grupach: analiza podstawy programowej pod kątem organizacji wycieczek przedmiotowych.</p>	<p>Scenariusz spotkania z koordynatorem</p> <p>Rozporządzenie MENiS z 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 r. Nr 135, poz. 1516)</p> <p>Podstawa programowa kształcenia ogólnego</p> <p>Przykładowe karty wycieczek</p> <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • R. Netczuk, Problemy prawne bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Instytutu Badań w Oświacie, Wrocław 2008. • B. Domerecka, Jak organizować szkolną turystykę, Municipium, Warszawa 2008. • M. Taraszkiewicz, J. Kordziński, Bezpieczna i przyjazna szkoła. Vademecum dyrektora, WSiP, Warszawa 2009. <p>Pozycje zaproponowane przez uczestników sieci</p> <p>Pozycje podane przez eksperta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dzielenie się pomysłami metodycznymi, np. scenariuszami wycieczek przedmiotowych. • Wyszukiwanie w internecie ciekawych inspiracji do rozmowy – wycieczki przedmiotowe. • Dyskusja na temat spotkania z ekspertem. • Wspólne tworzenie netografii, czyli zbioru linków do zasobów internetowych związanych z nauczaniem przedmiotów przyrodniczych. • Dyskusja na forum na temat zapisów podstawy programowej dotyczących przedmiotów przyrodniczych, wycieczek przedmiotowych. • Dyskusja na temat wycieczki przedmiotowej planowanej w ramach spotkania nr 4.
---	--	---	--

<p>3. Przygotowanie i organizacja wycieczki przedmiotowej</p> <p>(4 godz. dydaktyczne)</p>	<p>1. Warsztaty „Planujemy i organizujemy wycieczki przedmiotowe”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sporządzenie listy/wykazu tematów wycieczek uwzględniających korelację międzyprzedmiotową (przyroda, fizyka, chemia, biologia) w ujęciu realizacji nowej podstawy programowej; • ramowy plan wycieczki przedmiotowej jako elementu procesu dydaktycznego; • przygotowanie dokumentacji wycieczki przedmiotowej. <p>2. Praca w grupach nad opracowaniem scenariusza/konspektu lekcji poprzedzającej wycieczkę przedmiotową.</p> <p>3. Warsztaty: lekcja terenowa w pobliżu szkoły – przykład „dobrej praktyki” (45-minutowa lekcja przygotowana przez jednego z uczestników sieci).</p> <p>4. Omówienie warsztatów.</p>	<p>Scenariusz spotkania z koordynatorem</p> <p>Rozporządzenie MENiS z 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 r. Nr 135, poz. 1516)</p> <p>Podstawa programowa kształcenia ogólnego</p> <p>Przykładowe karty wycieczek</p> <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> • R. Netczuk, Problemy prawne bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Instytutu Badań w Oświacie, Wrocław 2008. • B. Domerecka, Jak organizować szkolną turystykę, Municipium, Warszawa 2008. • M. Taraszkiewicz, J. Kordziński, Bezpieczna i przyjazna szkoła. Vademecum dyrektora, WSiP, Warszawa 2009. <p>Pozycje zaproponowane przez uczestników sieci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jak wyżej oraz dyskusja wokół wykazu tematów wycieczek przedmiotowych uwzględniających korelację międzyprzedmiotową. • Dyskusja na temat lekcji terenowej. • Dyskusja na temat wycieczki przedmiotowej planowanej w ramach spotkania nr 4; podjęcie decyzji, co do podziału ról pomiędzy uczestnikami sieci: kto będzie organizatorem głównym wycieczki, czyli kierownikiem? kto będzie opiekunem? podział innych zadań.
<p>4. Idziemy na wycieczkę przedmiotową – przykład „dobrej praktyki”</p> <p>(4 godz. dydaktyczne)</p>	<p>Wycieczka przedmiotowa zorganizowana przez jednego z uczestników sieci; w trakcie wycieczki pozostali nauczyciele przyjmują role uczniów.</p>	<p>Jak wyżej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jak wyżej oraz dyskusja na temat wycieczki przedmiotowej, w której wzięli udział uczestnicy sieci.
<p>5. Podsumowanie pracy sieci</p> <p>(4 godz. dydaktyczne)</p>	<p>1. Omówienie wycieczki w ramach spotkania nr 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nasze wrażenia jako uczestników wycieczki; • analiza celu wycieczki i jej efektów; • na ile program wycieczki był atrakcyjny dla uczniów? • sonda: kto chętnie weźmie udział w kolejnej wycieczce? <p>2. Podsumowanie i ewaluacja pracy sieci.</p>	<p>Jak wyżej oraz scenariusz wycieczki odbytej w ramach poprzedniego spotkania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jak wyżej oraz rozmowa o przyszłości i planowanie dalszych działań. • Publikacja informacji z przeprowadzonej ewaluacji pracy sieci.